

Motion till riksdagen 2020/21:3850

av Adam Marttinen m.fl. (SD)

med anledning av skr. 2020/21:62 Riksrevisionens rapport om effektiviteten vid Kriminalvårdens anstalter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda ägandet av Kriminalvårdens lokaler och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda effekterna av tillämpningen av närhetsprincipen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda stordriftsfördelar i olika delar av Kriminalvården och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Riksrevisionens granskning bör läsas i ljuset av den akuta kapacitetsbrist som föranlett bl.a. det stabsläge som myndigheten nu befinner sig i. Riksrevisionen noterar åtgärder både ur effektiviseringssynpunkt men även gällande anstaltsbeståndet som kan leda till att dessa problem delvis avhjälpas.

Gällande anstaltsbeståndet konstaterar Riksrevisionen, vilket är korrekt, att Kriminalvården främst hyr sina anstaltslokaler av det statliga bolaget Specialfastigheter AB. Hyreskontrakten löper under lång tid, och förhandlingar mellan parterna påverkar myndighetens möjlighet att anpassa verksamheten. Det bör i det akuta läge som Kriminalvården befinner sig i finnas skäl för regeringen att ta ett större ansvar i frågan. Regeringen noterar i skrivelsen att det ankommer på Kriminalvården att ansvara för sin lokalförsörjning och förväntas vara bäst lämpad för att göra bedömningar om antal och storlek av anstalter. Det stämmer förvisso att Kriminalvården torde ha en närmare kunskap än regeringen i flera aspekter, men det bör inte underskattas hur politiken påverkar myndigheternas agerande. Exempelvis bör just ordningen där Kriminalvården hyr sina lokaler av ett statligt bolag ifrågasättas. Kriminalvården har i flertalet

dokument, bl.a. det senaste budgetunderlaget, noterat att den nuvarande relationen med Specialfastigheter påverkar myndighetens handlingsutrymme. I flertalet andra länder äger och förfogar motsvarande myndigheter över sina egna lokaler. En liknande ordning bör därför utredas i Sverige.

En annan aspekt som bör utredas är stordriftsfördelar. Regeringen noterar i skrivelsen att det finns ett långsiktigt mål om att övergå till större anstalter, vilket de senaste planerade anstalterna visar. Riksrevisionen noterar dock att stordriftsfördelarna i vissa fall ses som underordnade till närhetsprincipen, då Kriminalvården i de lägre säkerhetsklasserna förbereder klienterna för frigivning. En sådan ordning, vilket står i strid med ambitionen om stordrift, bör utredas. En sådan utredning bör omfatta dels huruvida en sådan ordning har en reell effekt på recidivriskerna men även stordriftsfördelarna i dessa fall bör omfattas.

Adam Marttinen (SD)

Katja Nyberg (SD)

Bo Broman (SD)

Ebba Hermansson (SD)